

Feitenrelaas tbv hoorzitting bovenregionale inkoop jeugdbescherming en jeugdreclassering

zaaknummer: 505447
afdelingsnaam: BenO-Sociaal Domein
steller: Anne-Marie Rijssenbeek, Eric Bakker

Op 17 januari 2019 is er een hoorzitting jeugd over de bovenregionale inkoop jeugdbescherming en jeugdreclassering. Voor de hoorzitting zijn drie aanbieders voor jeugdbescherming en jeugdreclassering uitgenodigd, alsmede raadsleden van de gemeenten in Gooi en Vechtstreek. De hoorzitting wordt georganiseerd aan de hand van het Reglement van Orde, als commissievergadering Zorg en Samenleving en onder voorzitterschap van commissievoorzitter R. Verkuijlen.

Dit feitenrelaas komt beschikbaar voor alle deelnemers.

1. Aanleiding, inleiding en enige context

Jeugdbescherming en jeugdreclassering

Gemeenten zijn sinds 2015 (als onderdeel van de decentralisaties in het sociaal domein) verantwoordelijk voor specialistische jeugdhulp en voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. De bekostiging van jeugdbescherming en jeugdreclassering loopt sinds 1-1-2015 via gemeenten. Jeugdbescherming en jeugdreclassering vormen binnen het zorglandschap van jeugdhulp een aparte tak van sport. Het gaat hier om gedwongen hulpverlening opgelegd door de kinderrechter aan jeugdigen en gezinnen in kwetsbare situaties, met als doel het opheffen van de bedreiging voor de veilige ontwikkeling van de jeugdige.

- Jeugdbescherming: Als ouders niet in staat blijken hun kind een gezonde en veilige opvoeding te bieden en vrijwillige hulp afwijzen, kan een kinderrechter een jeugdbeschermingsmaatregel opleggen.
- Jeugdreclassering: is een combinatie van intensieve begeleiding en controle voor jeugdigen die veroordeeld zijn of verdacht worden van een strafbaar feit of ernstig schoolverzuim. Doel van deze begeleiding en controle is dat de jeugdigen weer volwaardig mee kunnen doen in de samenleving.

Jeugdigen en gezinnen moeten kunnen rekenen op hulp en -indien nodig- het langdurig bieden van deze hulp. Gemeenten zijn daarmee mede verantwoordelijk voor een toereikend kwantitatief en kwalitatief aanbod van jeugdbescherming en jeugdreclassering, naast de Gecertificeerde Instellingen.

De daadwerkelijke uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering wordt gedaan door zogenaamde Gecertificeerde Instellingen. Gecertificeerde instellingen (GI'en) zijn gecertificeerd omdat ze voldoen aan een vastgesteld normenkader. De normen waaraan deze instellingen moeten voldoen zijn door het VenJ, VNG en het werkveld geformuleerd in het Normenkader ten behoeve van certificering van uitvoerende organisaties in jeugdbescherming en/of jeugdreclassering (<https://vng.nl/certificering>). Gecertificeerde instellingen worden van overheidswege gecertificeerd om maatregelen in het kader van de jeugdreclassering en jeugdbescherming te mogen uitvoeren.

Op dit moment zijn in Nederland vijftien GI'en werkzaam. Elf daarvan zijn voornamelijk regionaal georiënteerd (vroegere Bureaus Jeugdzorg) en bedienen een brede meer reguliere doelgroep. Twee GI'en werken op landelijke schaal en richten zich op specifieke doelgroepen en er zijn twee nieuwe GI'en op de markt.

Sinds de invoering van de Jeugdwet zijn de regionaal werkende GI'en circa met de helft gekrompen als gevolg van het afnemen en overdragen van taken (toegang, VeiligThuis, crisisdienst) en door het afnemende aantal van maatregelen en het afnemen van de duur van maatregelen.

In de regio Gooi en Vechtstreek zijn tot en met 31 december 2018 drie GI'en gecontracteerd voor de kerntaken: de William Schrikker groep, de Jeugd- en Gezinsbeschermers en het Leger des Heils, resp voor 0,6 mln, 2,2 mln en 0,15 mln (bedragen peiljaar 2016).

Contractering

Gemeenten zijn in beginsel vrij in de keuze met welke GI'en zij willen samenwerken en sluiten hiervoor individuele overeenkomsten. De eerste contracteringsronde van jeugdbescherming en jeugdreclassering vond plaats in 2014.

Per 1 januari 2017 zijn de toen bestaande subsidierelaties voor jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering omgezet naar inkooprelaties, zodat deze voorzieningen ook onderdeel worden van de gezamenlijke inkoop en uitvoering in het sociaal domein. De Hilversumse gemeenteraad is daarover geïnformeerd met Raadsinformatiebrief 2016/34 (**bijlage 1**).

De gemeente Hilversum heeft met de andere gemeenten in Gooi en Vechtstreek al lange tijd een inkoop samenwerking. De samenwerking is na de decentralisaties in het sociaal domein geïntensiveerd. De samenwerking is bedoeld om samen doelmatig en doeltreffend in te kopen, wat wil zeggen: kopen tegen een juiste prijs/kwaliteits-verhouding, waarbij het inkoopproces op een transparante, objectieve en integere wijze plaatsvindt en het beheersen en verlagen van de gemeentelijke middelen centraal staat. De gemeenten dragen zo zorg voor het leveren van zoveel mogelijk maatschappelijke waarde voor de publieke middelen. De inkoop samenwerking zorgt verder voor administratieve lastenverlichting, behouden en ontwikkelen van professionaliteit en rechtmatigheid. De gemeenteraden van Gooi en Vechtstreek hebben daartoe in 2017 voor de periode 2017-2020 (regionaal afgestemd) inkoopbeleid vastgesteld. De raad van Hilversum deed dat op 1 februari 2017 (**bijlage 2**).

Na de decentralisaties is landelijk een discussie op gang gekomen over de (duurzame) continuïteit van de jeugdbescherming en jeugdreclassering. De Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) heeft onderzoek laten doen naar de continuïteit in de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering, naar eventuele risico's en naar welke mogelijkheden gemeenten hebben bij de verwerving van deze taken (zie **bijlagen 3 en 4**). De belangrijkste conclusie over contractering is dat zowel aanbesteden/inkopen als subsidiëren (onder voorwaarden) mogelijk is. De landsadvocaat (ook betrokken bij het hierboven beschreven onderzoek) bracht in 2017 een advies uit over aanbesteden bij GI'en. Zijn advies is dat er altijd ingekocht moet worden.

Vanaf 2016 heeft de regio Gooi en Vechtstreek met instemming van de portefeuillehouders van de gemeenten in Gooi en Vechtstreek deelgenomen aan bovenregionale gesprekken over de continuïteit van jeugdbescherming en jeugdreclassering, onder begeleiding van de VNG. Op deze bovenregionale/provinciale samenwerking is vanuit de VNG en het ministerie van Justitie en Veiligheid nadrukkelijk aangedrongen¹. Ter illustratie van de start van deze overleggen zijn de **bijlagen 5a t/m 5d** bijgevoegd.

¹ Dit omdat zij van mening waren dat, gezien het feit er landelijk maar een beperkt aantal gecertificeerde instellingen is, de bovengenoemde samenwerking zou kunnen leiden tot administratieve lastenvermindering en een hogere mate van standaardisering t.b.v. de betreffende partijen. Daarnaast zou door de diversiteit aan verschillende voorwaarden tussen gemeenten/regio's het risico kunnen optreden dat gecertificeerde instellingen niet meer in staat zouden zijn om aan hun verplichtingen te voldoen en er daarmee dreiging was tot het verlies van de benodigde kwaliteitscertificaten.

De gesprekken hebben uitgemond in het voornemen om met de vijf samenwerkende regio's (Alkmaar, Kennemerland, Kop Noord-Holland, IJmond en de Gooi en Vechtstreek) bovenregionaal in te kopen.

De inkoop is op 11 juli 2018 gestart. De drie in de regio actieve aanbieders hebben zich niet voor Gooi en Vechtstreek ingeschreven. Eén nieuwe aanbieder (Briedis) heeft zich wel voor de regio Gooi en Vechtstreek ingeschreven.

Ondanks de goede intenties bij het aangaan van de bovenregionale samenwerking, is de opzet van het bovenregionaal samenwerken en inkopen met meerdere regio's in het betreffende inkoopproces bestuurlijk complex gebleken en daarmee voor de regio Gooi en Vechtstreek niet effectief en efficiënt. De regio Gooi en Vechtstreek is in september uit het bovenregionale inkooptraject gestapt. Dat kon, omdat de wij (als gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek) de continuïteit van de jeugdbescherming en jeugdreclassering als zelfstandige regio voor de komende contractjaren sneller konden borgen. Het uitstappen vond plaats onder hoge tijddruk (de uiterlijke datum voor de regiogemeenten om de huidige contracten te verlengen was 1 oktober 2018), maar desondanks in goede en intensieve afstemming met de portefeuillehouders Sociaal domein van de regiogemeenten. De huidige stand is dat de continuïteit van de Jeugdbescherming en Jeugdreclassering in onze regio voor 2019 en 2020 is geborgd, door de bestaande overeenkomsten te verlengen. Begin december 2018 (bij het schrijven van dit feitenrelaas) was de continuïteit bij de overige deelnemers in de bovenregionale samenwerking voor 2019 en 2020 nog niet geborgd.

2. De hoorzitting

In de commissie Samenleving van de gemeente Hilversum is afgesproken een hoorzitting te houden over het bovenregionale proces van het inkooptraject jeugdbescherming, dat niet heeft geleid tot het sluiten van nieuwe contracten met aanbieders. De hoorzitting gaat dus *niet* over de regionale inkoop samenwerking in het algemeen en *niet* over de (inmiddels verlengde) lopende contracten/contractvoorwaarden voor de Jeugdbescherming en jeugdreclassering in 2019 en 2020. Wat dat laatste betreft wordt hier volstaan met de constatering dat de Regio sinds 2017 met de Gecertificeerde Instellingen in gesprek is, onder meer over onderwerpen als kwantitatieve verantwoording. Voor de volledigheid (om een goed beeld te hebben van het bestuurlijk overleg in de regio en de gesprekken met de Gecertificeerde instellingen) zijn in het antwoord op vraag 2 wel de betreffende overlegmomenten genoemd.

Om uit te sluiten dat de hoorzitting zich mogelijk niet zou verdragen met de inkoopprocedure (in dit geval een zgn. Open House constructie), is juridisch advies ingewonnen. Een advies van Prof. Dr. Jan Telgen is bijgevoegd als **bijlage 6**. Hieruit blijkt dat er geen juridische bezwaren tegen de hoorzitting zijn.

3. Het feitenrelaas

Een voorbereidingsgroep van commissieleden uit Hilversum heeft voor het feitenrelaas vijf vragen geformuleerd:

1. Besluitvorming binnen de gemeente Hilversum die betrekking heeft gehad op het samen optrekken met anderen in het inkooptraject (lokaal). Wanneer is besloten tot regionale inkoop, welke motivatie ligt daar aan ten grondslag?
2. Besluitvorming binnen de regio Gooi en Vechtstreek die heeft geleid tot het zoeken van samenwerking met andere regio's om te komen tot een bovenregionaal inkooptraject. (wanneer, wie, wat waar, besluitvorming).
3. Het verloop van het bovenregionaal inkooptraject en de wijze van aansturing van dit traject. Waarbij tevens wordt ingegaan op de bestaande marktsituatie en een analyse waarin wordt ingegaan op het niet succesvol afronden van dit open house traject.
4. De verdere stappen die regionaal zijn gezet (huidige situatie).
5. De verdere stappen die lokaal zijn gezet (huidige situatie).

1. Besluitvorming binnen de gemeente Hilversum die betrekking heeft gehad op het samen optrekken met anderen in het inkooptraject (lokaal). Wanneer is besloten tot regionale inkoop, welke motivatie ligt daar aan ten grondslag?

De gemeente Hilversum heeft de inkoop van jeugdzorg belegd bij de regio. De regio Gooi en Vechtstreek behandelt namens alle gemeenten aangesloten bij de regio de contracten en inkoop met de jeugdzorgaanbieders. Met zes Noord-Hollandse jeugdhulpregio's is sinds 2017 intensief (bovenregionaal) overleg gevoerd om te bekijken op welke manier we de noodzakelijke transformatie op het gebied van jeugdbescherming en jeugdreclassering kunnen realiseren.

12 juli 2016: in de Raadsinformatiebrief 2016/34 met als onderwerp 'Inkoop sociaal domein 2017' is genoemd dat de gemeente samen met andere regiogemeenten vorm geeft aan de inkoop en het beheer van de voorzieningen in het sociaal domein (**bijlage 1**).

1 februari 2017: het (regionaal afgestemde) Inkoopbeleid 2017 -2021, inclusief addendum voor Hilversum, is door de gemeenteraad op 1 februari 2017 vastgesteld en integraal van toepassing verklaard op alle overheidsopdrachten van de gemeente Hilversum (**bijlage 2**). In dit inkoopbeleid zijn de achtergronden en motivatie van het gezamenlijk inkopen toegelicht.

3 juli 2018: bovenregionaal was er overeenstemming over de gezamenlijke uitgangspunten rondom inkoop en risico's en op welke manier wij de jeugdzorgaanbieders op het gebied van jeugdbescherming en jeugdreclassering (verder: Gecertificeerde Instellingen) kunnen contracteren. Deze uitgangspunten zijn vertaald in een toelatingsdocument en een convenant jeugdbescherming en jeugdreclassering. Na instemming van 32 gemeenten is 11 juli 2018 het inkooptraject jeugdbescherming en jeugdreclassering 2019-2021 gestart. Op 3 juli 2018 heeft het college van Hilversum hiermee ingestemd, inclusief de benodigde mandatering (**bijlage 7**). Op het toelatingsdocument en het convenant heeft het college (hebben de colleges van alle 32 gemeenten) geheimhouding op grond van artikel 55 lid 1 Gemeentewet in verband met de belangen zoals genoemd in artikel 10 lid 2 sub b en g van de Wet Openbaarheid van Bestuur (bescherming economische en financiële belangen van de gemeente en voorkomen onevenredige bevoordeling van derden) opgelegd. Deze documenten maken daarom geen onderdeel uit van dit feitenrelaas. Geheimhouding kan niet door het college worden opgeheven, zeker omdat de bovenregionale inkoopprocedure van de overgebleven gemeenten nog loopt.

De gemeenteraad van Hilversum is in juli 2018 niet actief geïnformeerd over het vaststellen van het toelatingsdocument en convenant door het college. Passief is de gemeenteraad van Hilversum via de Regionale Samenwerkingsagenda en de resumés van de toenmalige stuurgroep jeugd in 2017 en de resumés van het regionaal portefeuillehouder overleg sociaal domein in 2018 op de hoogte gehouden van de voortgang van het inkooptraject (zie hiervoor de bijlagen bij vraag 2). Actief is de gemeenteraad van Hilversum vanaf september op de hoogte gehouden van de voortgang van het inkooptraject (zie vraag 5).

2. Besluitvorming binnen de regio Gooi en Vechtstreek die heeft geleid tot het zoeken van samenwerking met andere regio's om te komen tot een bovenregionaal inkooptraject. (wanneer, wie, wat waar, besluitvorming)

2017		Bijlage
1 januari	Ingangsdatum nieuw contract GI in Gooi en Vechtstreek.	
6 april	Stuurgroep jeugd. Voorstel continuering Gecertificeerde instellingen (GI). De notitie was ook geagendeerd voor de subcommissie Jeugd van 16 maart en het bestuurlijk netwerk J42. Onze Regio heeft reeds ingekocht voor 2017 en participeert in het Noordhollandse J7 overleg waar inmiddels ook Amsterdam deel van uitmaakt. In het Noord Hollandse overleg met onze 4 GI is geconcludeerd dat er hier momenteel geen reden is tot ernstige zorg over de continuïteit in de uitvoering van de jeugdbescherming en –reclassering.	Resumé (bijlage 8)
26 juni	Brief van 3 Gecertificeerde instellingen over administratieve lastendruk en kwantitatieve verantwoording (<i>nvt voor hoorzitting</i>).	
14 juli	Bestuurlijk gesprek met 3 GI'en over brief van 26 juni (<i>nvt voor hoorzitting</i>).	
14 september	Stuurgroep 18- voorstel om een transitievergoeding voor het kwantitatieve verantwoording van GI te financieren (<i>nvt voor hoorzitting</i>).	Resumé (bijlage 9)
18 oktober 2017	Extra stuurgroep 18 (presentatie over:) 1. Voorgenomen bekostiging (regio) 2. Pilot procesregie (regio/Noord-Holland) 3. Onderzoek continuïteit GI's (landelijk)	Resumé (bijlage 10)
14 december 2017	Stuurgroep doorontwikkeling jeugdhulp besluit: <i>Voor 1 januari 2019 is een onderzoek opgeleverd waaruit blijkt op welke manier kinderbescherming, jeugdreclassering en drang binnen de Gooi en Vechtstreek georganiseerd en daarmee ingekocht moet worden. Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek dient bekeken te worden welke gevolgen dit heeft voor de inkoop.</i> Dit onderzoek heeft geleid tot de collegevoorstellen voor inkoop begin juli 2018 (zie onderaan vraag 2).	(Bijlage 7)

2018		
18 januari 2018	Het Bestuurlijk Overleg Jeugdhulpregio's Noord-Holland maakt afspraken over: - het verder uitwerken van de bovenregionale samenwerking en het collectief opdrachtgeverschap; - het inzetten van een gezamenlijk verwervingstraject; - en de afspraken hierover verankeren in een convenant.	
8 februari 2018	Stuurgroep 18- <i>Ontwikkelingen gecertificeerde instellingen worden besproken. Onze regio is aangehaakt bij de bovenregionale samenwerking in Noord Holland om de borging van de functie GI te realiseren en een programma van eisen te formuleren. Bestuurlijk trekkers van de regio's zijn het eens over.</i> 1. <i>De regio's in Noord-Holland trekken samen op om de continuïteit van het aanbod JB/JR te borgen. Deze samenwerking wordt vastgelegd in een convenant.</i> 2. <i>Het convenant legt vast welke afspraken we maken (en ook welke niet) over de inhoud, duur, volume, herijking, bekostiging, monitoring en verantwoording, veranderopgave, transitie en periodiek overleg. Hierbij is een belangrijk component dat afwentelrisico's op andere regio's wordt voorkomen.</i> 3. <i>De regio's voeren zelf contractering uit en zorgen dat de aanbevelingen uit het rapport van significant per regiogemeente worden overgenomen. Bij landelijk werkende GI's wordt ook afgestemd in landelijke overleggen.</i> 4. <i>De projectgroep krijgt opdracht uitwerking te geven aan het convenant en wordt gefaciliteerd door een procesbegeleider. Een van de gemeenten voert opdrachtgeverschap uit over deze procesbegeleider.</i> <i>Er zijn kosten voor gezamenlijke projectleiding die gedekt kunnen worden via Regiobegroting. Wethouder van Henten zal komende tijd als bestuurlijk trekker fungeren namens de regio.</i>	Resumé (bijlage 11)
14 mei 2018	VNG en Jeugdzorg Nederland hebben het rapport Kostprijsonderzoek Gecertificeerde Instellingen van Berenschot in ontvangst genomen. Hierin zijn de kostprijzen van de verschillende diensten en producten van de Gecertificeerde Instellingen (GI'en) in beeld gebracht. VNG en Jeugdzorg Nederland adviseren gemeenten en GI's om tijdig, en ruim voor het inkooptraject van start gaat, met elkaar in gesprek te gaan over wat regionaal gezien, een eerlijk tarief is voor de uitvoering van de wettelijke jeugdbeschermingstaken en jeugdreclasseringstaken. Dit rapport en het individuele rapport van de GI vormen daarvoor een goede onderlegger (<i>nvt voor hoorzitting</i>)	
10 juli	Uittreden West Friesland uit bovenregionaal inkooptraject.	
Eerste week juli	Collegevoorstellen inkoop	Voor Hilversum: bijlage 7

3. Het verloop van het bovenregionaal inkooptraject en de wijze van aansturing van dit traject. Waarbij tevens wordt ingegaan op de bestaande marktsituatie en een analyse waarin wordt ingegaan op het niet succesvol afronden van dit open house traject.

2018		Bijlage
11 juli	Publicatie bovenregionaal inkoopdocument	
30 juli	Concept Raadsinformatiebrief Gecertificeerde instellingen verstuurd naar gemeenten	Bijlage 12 (in Hilversum niet verstuurd tijdens reces)
2 augustus	brief aan wethouders 18- van William Schrikker groep	Bijlage 13
8 augustus	brief aan wethouder 18- Jeugd en Gezinsbeschermers	Bijlage 14
30 augustus	Brieven GI'en over niet inschrijven	Geen, deze brieven zijn niet openbaar (onderdeel inkooptraject)
3 september	sluiting inschrijftermijn	
4 september	brief Jur Botter, wethouder Haarlem aan collega bestuurders over samenwerking	Bijlage 15
6 september	bestuurlijke reactie aan GI'en	Geen, deze brieven zijn niet openbaar (onderdeel inkooptraject)
7 september	reactie van Karin van Hunnik, namens regionaal portefeuillehouderoverleg aan wethouder Jur Botter op brief d.d. 4 september	Bijlage 16
12 september	Ingelast bestuurlijk overleg regio G&V ter voorbereiding bovenregionaal bestuurlijk overleg. De inhoud daarvan kan niet worden weergegeven zonder de positie van de regio (en gemeenten) te schaden. Wat wel kan worden vermeld dat de wethouders sociaal domein de voorwaarden waaronder de bovenregionale samenwerking kan worden voortgezet hebben bepaald. Indien door de andere regio's meer ruimte wordt gezocht, dan stopt de bovenregionale inkoop.	Geen
14 september	reactie wethouder Jur Botter op brief 7 september	Bijlage 17
17 september	bovenregionaal bestuurlijk overleg	
20 september	Portefeuillehoudersoverleg sociaal domein, met daarin het begin van de afspraak uit de bovenregionale samenwerking te stappen.	Resumé (bijlage 18)
21 september	belronde Wendy van Neer en Hans Uneken (ambtelijk regio) met alle portefeuillehouders van de regiogemeenten met advies om voor 1 oktober het terugvalscenario in werking te zetten en de deelname aan het bovenregionale inkooptraject Jeugdbescherming en Jeugdreclassering te beëindigen	
25 september	brief van Karin van Hunnik, namens portefeuillehouders sociaal domein aan bovenregionaal samenwerkende regio's dat deelname aan gezamenlijk inkooptraject beëindigd wordt	Bijlage 19
28 september	brief verlengen huidige contracten bij GI's bezorgd (deadline 1 oktober 2018)	
2 oktober	Raadsinformatiebrief aan gemeenteraden over uittreden	Bijlage 20
5 oktober	Reactie op uittreden door voorzitter bovenregionale samenwerking	Bijlage 21
11 oktober	Portefeuillehouderoverleg Sociaal domein. Afstemming over reactie	Resumé (bijlage 22)

	aansprakelijkheidstelling en organiseren bestuurlijk overleg met Gecertificeerde Instellingen	
15 oktober	bovenregionaal bestuurlijk overleg, toelichting op uittreden	
15 oktober	brief van Karin van Hunnik, namens PFHO aan bovenregionaal samenwerkende regio's dat aansprakelijkheid niet erkend wordt	Bijlage 23

De door de voorbereidingsgroep gevraagde analyse is opgenomen als **bijlage 24**. De analyse is geschoond van informatie die in het kader van de inkoop vertrouwelijk is.

4. De verdere stappen die regionaal zijn gezet.(huidige situatie)

21 november 2018	bestuurlijk overleg met Jeugd en Gezinsbeschermers en de William Schrikker groep over de samenwerking in 2019 en 2020.	Verslag nog niet beschikbaar.
------------------	--	-------------------------------

5. De verdere stappen die lokaal zijn gezet (huidige situatie)

7 september: wethoudersbrief stand van zaken bovenregionaal inkoop traject (3 gecertificeerde instellingen die zich niet hebben ingeschreven) **Bijlage 25**.

25 september: Beantwoording art.41 vragen PvdA jeugdzorg september 2018 (werden op 4 september gesteld door de PvdA). **Bijlage 26**.

1 oktober: collegebrief verstuurd over het beëindigen van het bovenregionale inkooptraject "Jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatwerk" in Noord-Holland en de wijze waarop de continuïteit van Jeugdbescherming en Jeugdreclassering in 2019 en 2020 wordt geborgd. **Bijlage 27**.

17 oktober: beantwoording vervolgvragen PvdA jeugdzorg. **Bijlage 28**.

18 december; officieel terugtrekken uit de bovenregionale inkoop voor ter besluit in het college, met terugwerkende kracht per 1 oktober 2018. **Bijlage 29** (toevoegen na collegebesluit).